

M. Luters

Baznīcas postissa

Judica svētdienā

Jñ. 8:46–59

“Kurš no jums man var uzrādīt kādu grēku? Bet, ja Es runāju patiesību, kāpēc jūs neticat man? Kas no Dieva ir, dzird Dieva vārdus. Tāpēc jūs nedzirdat, ka neesat no Dieva.” Jūdi Viņam atbildēja: “Vai mēs pareizi nesakām, ka Tu esi samarietis un ka Tevī ir velns?” Jēzus atbildēja: “Manī nav velna, bet Es dodu godu savam Tēvam, jūs turpretim laupāt man godu. Bet Es nemeklēju savu godu; ir Viens, kas meklē un spriež tiesu. Patiesi, patiesi Es jums saku: ja kas manus vārdus turēs, tas nāves neredzēs nemūžam!” Tad jūdi Viņam sacīja: “Nu

mēs zinām, ka Tevī ir velns. Ābrahāms ir miris un pravieši, un Tu saki: kas manus vārdus turēs, nebaudīs nāves nemūžam! Vai Tu esi lielāks nekā mūsu tēvs Ābrahāms, kas ir miris, tāpat kā pravieši ir miruši? Par ko Tu sevi dari?” Jēzus atbildēja: “Ja Es pats sevi ceļ godā, mans gods nav nekas. Bet Tas, kas mani ceļ godā, ir mans Tēvs, ko jūs saucat par savu Dievu. Jūs Viņu nepazīstat, bet Es Viņu pazīstu. Ja Es sacītu, ka nepazīstu Viņu, Es būtu melis, līdzīgs jums. Bet Es Viņu pazīstu un turu Viņa vārdus. Jūsu tēvs Ābrahāms kļuva līksms, noprazdams, ka redzēs manu dienu, un viņš to redzēja un priečājās par to.” Tad jūdi Viņam sacīja: “Tev vēl nav piecdesmit gadu, un Tu būtu Ābrahāmu redzējis? Jēzus atbildēja viņiem: “Patiесi, patiesi Es jums saku: pirms Ābrahāms tāpa, esmu Es.” Tad viņi pacēla akmeņus, lai mestu tos uz Viņu. Bet Jēzus paslēpās un izgāja no templā ţārā.”

Šis Evanģēlijs māca, kā notiek ar nocietinātiem ļaudīm, – jo vairāk tos māca, jo neprātīgāki viņi kļūst. Šeit Kristus pavism laipni jautā, kādēļ jūdi Viņam netic, ja nedz Viņa dzīvē, nedz arī mācībā taču nav nekā nosodāma. Kristus dzīve ir bez vainas; Viņš ar lepnumu saka: “Kurš no jums man var uzrādīt kādu grēku?” Tikpat nevainojama ir arī Viņa mācība; jo Viņš saka: “Es runāju patiesību.” Kristus rīkojas tieši tā, kā Viņš māca.

Šis divas lietas ir jāapliecina ikvienam sludinātājam: pirmkārt, viņam jābūt tādam, ka varētu lepoties ar nevainojamu dzīvi, lai nevienam nebūtu pamata zaimot viņa sludināto mācību; otrkārt, nevainojamai ir jābūt arī pašai mācībai – lai šis cilvēks neaizvestu maldos tos, kuri viņam seko. Tātad sludinātājam jāpastāv un jārīkojas pareizi abās lietās: ar krietu dzīvi jāstājas preti ienaidniekiem, kas vairāk raugās uz cilvēka dzīvi nekā uz mācību un dzīves nepilnību dēļ ir gatavi

nicināt mācību; ar mācību jānāk pie draugiem, kuri mācību vērte augstāk nekā dzīvi un mācības dēļ panes arī dzīvi.

Jo patiesi ir tā, ka cilvēka dzīve nekad nav tik laba, lai Dieva priekšā būtu bez grēka. Tādēļ pietiek, ja tā ir nevainojama cilvēku priekšā. Turpretī mācībai ir jābūt tik labai un šķīstai, lai tā varētu pastāvēt ne tikai cilvēku, bet arī Dieva priekšā. Tādēļ ikviens dievbijīgs sludinātājs var sacīt: kurš no jums var mani nopelt? Kurš no jums – es saku –, kas paši esat cilvēki? Bet Dieva priekšā es esmu grēcinieks. Tā darīja arī Mozus, 4. Moz. 16:15, lepodamies, ka nekad nav no ļaudīm neko ķēmis, nedz kādam no tiem ko ļaunu darījis; tāpat runā arī Samuēls 1. Sam. 12:3, Jeremija un Ecehiels, kas lepojas ar savu bezgrēcīgumu ļaužu priekšā, aizdarīdami zaimotāju mutes. Bet par mācību Kristus šādi nerunā. Viņš saka nevis: “Kurš no jums var nopelt manu mācību?”, bet: “Es runāju patiesību.” Jo sludinātājam jābūt pārliecinātam, ka mācība Dieva priekšā ir pareiza un patiesa; te nav svarīgi, vai ļaudis to uzskata par patiesību.

Tā nu jūdu neticībai nav nekāda cita pamata kā vien tas, ka viņi nav Dieva bērni; tādēļ arī Kristus tiem saka šādu spriedumu: “Kas no Dieva ir, dzird Dieva vārdus. Tāpēc jūs nedzirdat, ka neesat no Dieva.” Un tas nevar nozīmēt neko citu kā to, ka esat velna īpašums.

To jūdi nespēja paciest – viņi gribēja būt Dieva bērni un Viņa tauta. Tādēļ tie sāka trokšnot un lamāt gan Kristus dzīvi, gan mācību. Par mācību viņi saka: “Tevi ir velns,” – tas ir, Tu runā to, ko māca velns, un tava mācība ir velna meli. Par Kristus dzīvi jūdi kliedz: “Tu esi samarietis!” Tas jūdu ausīm šķiet briesmīgāk nekā visi pārējie netikumi. Tātad Kristus šeit māca un rāda, kā klāsies mums un Viņa vārdam: gan mūsu dzīvei, gan mācībai ir jātiekt nolādētai un lamātai – tieši no pasaules ievērojamāko, gudrāko un varenāko cilvēku mutēm. Pēc šiem augļiem mēs varam pazīt sliktos kokus, kas jauka ārējā izskata aizsegā ir tik nikni, indes pilni, nepacietīgi un varmācīgi, ka ir gatavi nolādēt un notiesāt ikvienu, kurš pareizi izprot viņu nodomus un noraida tos, pasludinādams Dieva vārdu.

Ko Kristus šeit dara? Savai dzīvei Viņš ļauj palikt kaunā, klusēdams un ļaudams, lai jūdi sauc Viņu par samarieti; turpretī mācību

Viņš aizstāv. Jo mācība ir nevis mūsu, bet Dieva mācība, tai nekas nav jāpacieš – ja tiek aizskarta mācība, pacietībai ir jābeidzas; mācības dēļ jāriskē ar visu, kas man ir, un jāpacieš visas pārestības, lai tikai neciestu Dieva un Viņa vārda gods. Jo, ja es pats eju bojā, tas nav liels zaudējums; bet, ja noklusēšu Dieva vārdu un ļaušu tam aiziet bojā, es darīšu lielu postu gan Dievam, gan visai pasaulei. Ja arī nevaru aizsiet zaimotāju mutes, nedz atturēt tos no zaimošanas, es tomēr nedrīkstu klusēt, it kā viņiem būtu taisnība. Te nedrīkstu rīkoties tā, kā daru tad, kad tiek zaimota mana kriekšķīna dzīve un es klusēju, ļaudams, lai zaimotājiem ir taisnība; ja viņi man dara netaisnību, Dieva priekšā mana dzīve tomēr ir pareiza. Bet šeit Kristus aizstāvas un saka: “Mani nav velna,” – tas ir, mana mācība nav velna meli. “.. bet Es dodu godu savam Tēvam,” tas ir, Es savā mācībā sludinu Dieva žēlastību, lai Viņš tiktu slavēts, milēts un godāts ticīgo vidū. Jo Evaņģēlija sludināšanas amats nav nekas cits kā Dieva gods, kā lasām Ps. 19:2: “Debesis daudzina Dieva godu..” Kristus saka jūdiem: “.. jūs turpretim laupāt man godu,” – tas ir, jūs saucat mani par velna meli, kas apkauno Dievu un negodā Viņu.

Kādēļ Kristus nesaka: “Es godāju savu Tēvu, bet jūs laupāt Viņam godu”? Apslēptā veidā Viņš šeit norāda, ka Tēva un Viņa gods ir viens un tas pats, jo Viņš un Tēvs ir viens Dievs. Tomēr Kristus arī grib teikt, ka mūsu sludināšanas amats, kas godā Dievu un kas tādēļ būtu godājams, arvien ir spiests panest kaunu. Te redzam, kā mums pienāktos izturēties pret mūsu firstiem un priesteriem: kad tie aizskar mūsu dzīvi, mums tas ir jāpacieš, atbildot uz naidu ar milestību, uz ļauno – ar labu; bet, kad tie aizskar mācību, tiek aizskarts Dieva gods, tādēļ te milestībai un pacietībai ir jābeidzas. Nu vairs nedrīkst klusēt – mums jāsaka: es godāju Tēvu, bet jūs laupāt man godu. Tomēr man nerūp tas, ka jūs darāt negodu man – es savu godu nemeklēju. Bet piesargieties – ir Viens, kas meklē un tiesā, – Tēvs to no jums pieprasīs un tiesās jūs tā, ka nevarēsiet palikt nesodīti. Un Viņš meklē ne tikai savu, bet arī manu godu; jo es meklēju Viņa godu, kā Viņš 1. Sam. 2:30 saka: “.. kas mani turēs godā, to arī Es

pagodināšu..” Tas ir mūsu mierinājums, kas ļauj mums būt priecīgiem: lai arī visa pasaule mūs lamā un laupa mums godu, tomēr esam pārliecināti, ka Dievs mūsu godu aizstāvēs; Viņš pats sodis, tiesās un atriebs; kas spēj tam ticēt un to sagaidīt, tas noteikti šo laiku pieredzēs.

*“Patiесi, patiesi Es jums saku: ja kas manus vārdus turēs,
tas nāves neredzēs nemūžam!”*

Ar šiem vārdiem Kristus ļoti sanikno jūdus; Viņš ne vien labi un pareizi aizstāv savu mācību, ko tie grib saukt par velna meliem, bet piedēvē tai tādu spēku un varu, ka šī mācība ir spēcīga valdniece pār velnu, nāvi un grēku un ka tā spēj dot un uzturēt mūžīgo dzīvību. Redzi, kā notiek sadursme starp Dieva gudribu un cilvēka prātu. Kā gan lai cilvēks spētu aptvert to, ka miesīgi, mutiski pasludināts vārds dod mūžīgu pestišanu no nāves? Bet lai nu paliek aklums, – mēs gribam aplūkot šos skaistos vārdus. Kristus te runā nevis par Bauslibas vārdu, bet par Evaņģēliju, kas ir vārds par Kristu, kurš miris par mūsu grēkiem utt. Jo Dievs nav varējis sniegt pasaulei Kristu citādā veidā – Viņam bija jātiekt ietvertam vārdā, lai varētu Viņu šādi izplatīt un sniegt katram cilvēkam. Citādi Kristus būtu palicis viens un nebūtu mums pazistams; un tad jau Viņš būtu miris tikai pats savā labā. Bet, tā kā vārds sniedz mums Kristu, tas sniedz mums To, kurš ir uzvarējis nāvi, grēku un velnu. Tādēļ – kas uzņem un patur vārdu, tas uzņem un patur Kristu; un šajā vārdā viņš saņem pestišanu no nāves. Tādēļ Evaņģēlijs ir dzīvības vārds, un patiesi ir tā, ka tas, kurš šo vārdu tur, neredzēs nāves nemūžam.

Tā varam labi saprast, ko Kristus domā ar vārdu “turēt”. Tas nav sacīts kā par Bauslibas turēšanu, pildot to ar darbiem; jo vārdam par Kristu jātiekt turētam sirdī – ar ticību, nevis ar darbiem, kā to saprot jūdi, kas sāk briesmīgi trakot, iebilzdamī Kristum, ka gan Ābrahāms, gan pravieši ir miruši; tie nezina, ko nozīmē vārdi “turēt”, “mirt” vai “dzīvot”. Un ne velti Kristus lieto vārdu “turēt”, jo ir nepieciešams

cīnities, kad grēks grauž, nāve nomāc un elle vajā, – tad ir nepieciešams cieši turēties pie vārda un neļaut sevi no tā nošķirt. Redzi nu, kā Kristus atbild jūdiem un slavē savu mācību: jūs sakāt, ka mana mācība esot velna vārds, un gribat to dzīt ellē; Es turpretī saku, ka šajā vārdā ir dievišķs spēks un ka tas ir augstāks par debesīm un visu radību.

Kā tad var notikt, ka nerēdzēsim un nebaudīsim nāvi, ja Ābrahāms un visi pravieši, kam bija dots Dieva vārds, tomēr ir miruši, kā jūdi saka? Te mums uzmanīgi jāklausās Kristus vārdos, kas parāda kādu atšķirību: nāve ir kas cits nekā nāves redzēšana jeb baudīšana. Mums visiem vajadzēs doties nāvē un mirt; tomēr kristietis nejūt jeb nerēdz nāvi, tas ir – viņš to nesajūt, neizbītas tās priekšā, bet dodas tajā mierīgi un klusi, itin kā viņš nemirtu, bet tikai iemigtu. Turpretī bezdievis jūt nāvi un mūžīgi ir izbijies tās priekšā. Tātad nāves baudīšana nozīmē – just nāves spēku, varu un rūgtumu, jā, mūžīgo nāvi un elli. Šo atšķirību rada Dieva vārds. Kristietim ir Dieva vārds, un viņš nāvē turas pie tā; tādēļ viņš nerēdz nāvi, bet tikai dzīvību un Kristu, kas ir vārdā; tieši tādēļ kristietis nāvi nejūt. Turpretī bezdievīm nav vārda, tādēļ viņš nerēdz dzīvību, bet vienīgi nāvi – viņam to nākas just; tā ir rūgta un mūžīga nāve.

Tā nu Kristus šeit saka, ka tas, kurš turas pie Viņa vārda, arī pašā nāves vidū nejutīs un nerēdzēs nāvi, kā Viņš saka arī Jη. 11:25: “Kas man tic, dzivos, arī ja tas mirs,” – tas ir, viņš nejutīs nāvi. Te nu redzam, cik lielas lietas notiek ar kristieti, kas jau ir atpestīts no nāves uz mūžīgiem laikiem un nekad nemirs. Jo viņa nāve jeb miršana ārēji gan ir līdzīga bezdievja nāvei, taču iekšēji atšķiras no tās tikpat stipri kā debesis no zemes. Jo kristietis nāvē tikai iemieg un dodas tai cauri – dzīvībā; turpretī bezdievis aiziet no dzīves un jūt nāvi mūžīgi; mēs redzam, kā daži baiļojas, šaubās un krit izmisumā, pat zaudē prātu, sastopoties ar nāves draudiem. Jo, gluži kā tas, kurš iemieg, nezina, kas notiek, un rīts viņam pienāk ar negaidītu pamošanos, – tā arī mēs pēkšņi celsimies augšām pastarā dienā, nezinādami, kā esam iegājuši nāvē un izgājuši tai cauri.

Ņemsim vēl kādu piemēru, kas rāda mums šīs lietas. Kad Israēla bērni devās projām no Ēģiptes un nonāca Sarkanās jūras krastā, tie bija

brīvi un nejuta nāvi, bet tikai dzīvību; bet tad, kad faraons ar visu savu karaspēku devās tiem pakaļ, viņi nonāca pašā nāves vidū, kur viņu acis dzīvību vairs nerēdza. Jo viņu priekšā bija jūra, kurai tie nevarēja tikt pāri, bet aizmugurē – faraons; abās pusēs bija augsti kalni; nāve ieskāva Israēla bērnus no visām pusēm, tā ka viņi sacīja Mozum (2. Moz. 14:11): “Vai trūka kapu Ēģiptē?” – tik ļoti viņi baidījās, ka zaudēs dzīvību. Nu nāca Mozus; viņš atnesa Dieva vārdu, kas mierināja ļaudis pašā nāves vidū un uzturēja tos dzīvībā; kā 13. pantā lasām, Mozus sacīja: “Nebīstaities, pastāviet un vērojet, kā Tas Kungs jūs šodien izglābs: ēģiptiešus, kurus jūs šodien redzat, jūs nemūžam vairs nerēdzesit.” Pie šā vārda Israēla ļaudis turējās, tajā viņi pat nāvē ieraudzīja dzīvību, jo ticēja vārdam un zināja, ka jānotiek tā, kā vārds saka. Ticībā viņi devās cauri Sarkanajai jūrai, kas nostājās tiem abās pusēs gluži kā divi mūri. Notika tā, ka nu jūras vidū, kur agrāk valdīja nāve un briesmas, bija tikai dzīvība un drošība. Šie ļaudis nebija tik drosmīgi, ka būtu devušies tieši jūrā – pat tad, ja tā būtu pāršķirusies simtām reižu –, ja nebūtu saņēmuši Dieva vārdu, kas viņus mierināja, apsolot dzīvību. Tā cilvēks uzvar nāvi ar dzīvības vārdu – kad viņš šim vārdam pieķeras un tic; ar vārdu viņš var doties arī nāvē.

Kristus šeit iebilst jūdiem, sacīdams, ka Ābrahāms un pravieši vēl dzīvo un nav miruši, – tie paliek dzīvi arī nāvē, kur ir tikai iemiguši. “Jo Ābrahāms,” Kristus saka, “redzēja manu dienu un priecājās par to.” Tāpat Viņu ir redzējuši arī pravieši. Kur un kad Ābrahāms ir redzējis Kristu? Ne ar miesīgajām acīm, bet ar ticības skatienu sirdī, tas ir, viņš ir atzinis Kristu, kad viņam tika sacīts (1. Moz. 22:18): “Un tavos pēcnācējos tiks svētītas visas zemes tautas..” Ābrahāms redzēja un saprata, ka Kristus, kas, nākdams no viņa pēcnācējiem un piedzīdams no šķīstas jaunavas (lai netiktu nolādēts līdz ar Ādamu bērniem, bet paliktu svētīts), cietīs visas pasaules labā, liks to sludināt un izlies svētību pār visu pasauli. Tā arī ir Kristus diena, tas ir Evaņģēlija laiks; un Evaņģēlijs ir šīs dienas gaisma, kas spīd no Kristus kā no taisnības saules, apspīdēdama visu pasauli. Tā ir garīga diena, kas tomēr ir atnākusi Kristus miesīgās dzīves laikā, kā arī Ābrahāms to ir redzējis.

Taču jūdi savā miesīgajā prātā neko no tā visa nesaprata, tādēļ tie sauca Kristu par meli.

Tādēļ Kristus turpina, pamatodams to, ka tieši Viņa – un nevis kāda cita – vārds dara dzīvu. Viņš saka: “Pirms Ābrahāms tapa, esmu Es,” tas ir, Viņš apliecina, ka ir patiesais, vienīgais Dievs. Jo, ja Viņš, kas upurejījis sevi mūsu labā, nebūtu Dievs, tad Dieva priekšā nebūtu nekādas nozīmes tam, ka Viņš ir dzimis no jaunavas un izcietis kaut tūkstoš nāves. Svētību un uzvaru pār visiem grēkiem un nāvi atnes tas, ka šis Ābrahāma pēcnācējs ir arī patiess Dievs, kas nodod sevi mūsu labā. Tādēļ Kristus šeit nerunā par savu cilvēcisko dabu, kas bija redzama un sajūtama; uzlūkojot šo dabu, itin viegli varēja saprast, ka viņš nav pat piecdesmit gadus vecs un nav bijis pirms Ābrahāma. Bet ar to dabu, ar kuru Kristus ir bijis jau pirms Ābrahāma, Viņš ir bijis jau pirms visas radības, pirms pasaules radīšanas. Lai gan savā garīgajā būtībā Viņš arī jau pirms Ābrahāma ir bijis Cilvēks, tas ir, Viņš bijis visos svētajos – ticības atziņā. Jo tie visi zināja un ticēja, ka Kristus – Dievs un Cilvēks – cietis mūsu labā, kā Ebr. 13:8 ir sacīts: “Jēzus Kristus vakar un šodien tas pats un mūžīgi.” Un Jn. atkl. 13:8: “.. kopš pasaules radīšanas nokautā Jēra dzīvības grāmatā.” Tomēr šeit Kristus runā galvenokārt par savu dievišķo būtību.

Bet cilvēka prāts šeit saskata briesmīgu piedauzību un kļūst vai traks, dzirdot, ka cilvēks grib saukt sevi par Dievu. Šādas lietas cilvēka prātā nav saskaņojamas. Šis ir ticības artikuls, kas vēl šodien apgrēcina jūdus; te nu viņi nerimstas mest akmeņus un zaimot. Bet Kristus savukārt nebeidz slēpties no viņiem un iet projām no viņu templā, tā ka tie Viņu nevar ne redzēt, ne atrast Rakstos, kuri viņu vidū ik dienu tiek lasīti un pārrunāti. Šis stāsts ir nopietns biedinājums visiem, kas izturas pret Rakstiem pārgalvigi un negrib būt pazemīgi. Jo vēl šodien notiek tā, ka daudzi lasa un studē Rakstus, tomēr nevar atrast Kristu – Viņš ir paslēpies un izgājis no templā. Un cik daudz ir to, kuri gan ar muti apliecina, ka Dievs ir Cilvēks, tomēr viņu sirdis nav Gara! Kad notiks sadursme, kļūs redzams, ka viņi vēl nekad nav nopietni ticējuši. Ar to pietiktū, runājot par šo evaņģēlija tekstu.